Kwalitatief onderzoek naar ervaringen en kennis van Antwerpse huisartsen en huisartsen in opleiding over het sociale mediagebruik van hun adolescente patiënten (16-24 jaar).

Haio: Verhoustraeten Louise , U.A.
Promotor: Glazemakers Inge , U.A.
Praktijkopleider: Borkiewicz Agnieszka , HAAZEN Erik , VAN DINTHER Joost , VERCAUTEREN Roeland

Context: In het digitale tijdperk zijn sociale media een integraal onderdeel van het leven van adolescenten. Hoewel deze platforms voordelen bieden, zoals het onderhouden van sociale contacten en toegang tot informatie, kan overmatig gebruik bijdragen tot mentale gezondheidsproblemen, waaronder depressie, angst- en slaapstoornissen. Deze masterproef onderzoekt hoe huisartsen en huisartsen in opleiding de mentale risico's van sociale mediagebruik bij adolescenten herkennen en bevragen, met als doel inzicht te krijgen in hun ervaringen en praktijken om betere preventie- en interventiestrategieën te ontwikkelen.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de ervaringen van Antwerpse huisartsen en huisartsen in opleiding met adolescenten (16-24 jaar) die (excessief) sociale media gebruiken?

Methode: In deze kwalitatieve studie werden semigestructureerde interviews afgenomen met vijf huisartsen en vijf huisartsen in opleiding in de regio Antwerpen. De data werden verzameld tussen april en mei 2024. De interviews werden opgenomen, uitgeschreven en geanalyseerd met behulp van thematische analyse volgens de Qualitative Analysis Guide of Leuven (QUAGOL).

Resultaten: Huisartsen erkennen zowel de positieve als de negatieve effecten van sociale media op het welzijn van adolescenten. Hoewel sociale media nuttig kunnen zijn voor het onderhouden van sociale relaties, benadrukken huisartsen vooral de nadelige gevolgen zoals verslavend gebruik, sociale vergelijking en slaapstoornissen. Ondanks het bewustzijn van deze problemen wordt het gebruik van sociale media zelden spontaan besproken tijdens consultaties, tenzij het gepaard gaat met klachten zoals vermoeidheid of slaapproblemen. Tijdens de interviews werden huisartsen zich hiervan bewust en gaven ze aan om hier meer aandacht aan te besteden in de toekomst. Echter ervaren de meeste huisartsen een gebrek aan richtlijnen en opleiding om deze problematiek effectief aan te pakken, en tijdsdruk wordt genoemd als een belangrijke belemmering voor preventieve interventies.

Conclusie: Huisartsen hebben beperkte ervaring met adolescenten die overmatig sociale media gebruiken. Hoewel zij de mogelijke negatieve effecten kennen, komt het onderwerp in de praktijk zelden ter sprake. Er is een duidelijke nood aan sensibilisering bij huisartsen. Huisartsen geven aan behoefte te hebben aan georganiseerde opleidingen en richtlijnen om sociale mediaproblematiek gestructureerd aan te pakken.